

DOI: 10.20535/2522-1078.2024.1(15).302844

УДК: 070: 791: 378. 659.3

Надходження до редакції: 26.03.2024

Прийняття до друку: 28.04.2024

Надточій О. Л.

канд. філол. наук, доц. кафедри журналістики, реклами та PR-технологій, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна, olenanad@vu.cdu.edu.ua

ORCID: 0000-0002-9756-9409

Погрібна О. О.

канд. філол. наук, доц. кафедри журналістики, реклами та PR-технологій, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна, pogribna_olena@ukr.net

ORCID: 0000-0002-1564-5448

Nadtochii O.

PhD of Philology, Associate Professor at the Department of Journalism, Advertising and PR Technologies of Bohdan Khmelnytskyi National University, Cherkasy, Ukraine, olenanad@gmail.com

ORSID: 0000-0002-9756-9409

Pohribna O.

PhD of Philology, Associate Professor at the Department of Journalism, Advertising and PR Technologies of Bohdan Khmelnytskyi National University, Cherkasy, Ukraine, pogribna_olena@ukr.net

ORSID: 0000-0002-1564-5448

МЕРЕЖЕВА КІНОРЕЦЕНЗІЯ ЯК ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ ЖАНР: ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ В ЗВО

ONLINE FILM REVIEW AS A JOURNALISTIC GENRE: FEATURES OF TEACHING IN HIGH SCHOOL

Статтю присвячено актуальній темі вдосконалення фахової підготовки майбутніх журналістів відповідно до потреб сучасного інформаційного середовища. Сьогодні медіапростір зазнає постійних модифікацій, адаптуючись до потреб аудиторії. Серед основних змін у медіапросторі фіксуємо появу нових жанрів журналістики, а також трансформацію класичних жанрових форматів відповідно до нових тенденцій. Ці чинники зумовлюють перегляд підходів до традиційних фахових навичок журналістів, змушуючи останніх адаптуватися до нових вимог. Посилена конкуренція між публікаційними платформами спонукає працівників мережевих медіа активно вдосконалювати професійну майстерність, оскільки їхня аудиторія має дедалі більше варіантів пошуку та споживання інформації. Відповідно, це змушує медійників продукувати більш якісний та оригінальний контент. Останнє ж неможливо без знання жанрової специфіки класичних журналістських текстів та особливостей їхньої трансформації відповідно до вимог сучасного онлайнового медіасередовища.

У межах наукового пошуку в дослідженні окреслено специфіку онлайнної кінорецензії як журналістського жанру: з'ясовано її відмінності від традиційного формату та відповідність вимогам сучасного мережевого середовища. У розвідці також розмежовано жанри журналістської рецензії, аматорського тексту такого типу й професійної кінокритики та потрактовано сутність поняття «журналістська кінорецензія». Виокремлено основні недоліки студентських кінорецензій, зумовлені специфікою жанру. Увагу в статті приділено також розвитку фахових умінь, потрібних майбутнім журналістам для написання цього типу тексту.

Ключові слова: мережева кінорецензія, журналістика, аналітичні жанри, критика, аналіз, критерії аналізу, композиція, теза, аргументи.

The article is devoted to the current topic of improving the professional training of future journalists in accordance with the development trends of the modern information environment. Today, the media space undergoes constant modifications, adapting to the needs of the audience. Among the main changes, for example, we note the emergence of new genres of journalism, in particular text-based ones, such as blogs, longreads, etc., as well as the transformation of classic genre formats in accordance with new trends. These factors have a significant impact on the professional skills of journalists, forcing them to adapt to new requirements. In addition, competition between different sources encourages online media workers to improve their professional qualifications, as the audience has more options for finding and consuming information. Accordingly, it forces the media to produce more high-quality and original content. The latter is impossible without knowledge of the genre specifics of classical journalistic texts and the features of their transformation in accordance with the requirements of the modern online media environment. The specifics of the online movie review as a journalistic genre were analyzed as part of the scientific search. Thus, the article clarifies its differences from the traditional format and compliance with the requirements of the modern web environment. The research also distinguishes the genres of journalistic review, amateur text of this type and professional film criticism, and interprets the essence of the concept of journalistic film review. The main shortcomings of student film reviews are highlighted. The article also pays attention to the development of professional skills needed by future journalists to write this type of text.

Keywords: online film review, journalism, analytical genres, criticism, analysis, analysis criteria, composition, thesis, arguments.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку інформаційного ринку в мережі існує безліч джерел інформації — від традиційних форматів до блогів, лонгрідів, подкастів та ін. Відповідно, аудиторія обирає з-поміж них найбільш якісний, цікавий та доступний контент,

який відповідає її інтересам та потребам, отже стає вимогливішою щодо різноманітності та оригінальності інформації, яку пропонують мережеві медіа. Крім того, інтернет надає можливість легко створювати персональні медіаплатформи. Як наслідок, на ринку стає все більше нових інтернет-медіа, які конкурують за увагу аудиторії як між собою, так і з традиційними джерелами інформації. Тому актуальною є потреба підготовки в українських ЗВО медіафахівця зі сформованими навичками продукування конкурентних текстів, які б могли відповідати трендам сучасного інформаційного ринку.

Багаторічні дослідження у галузі медіаосвіти та особистий педагогічний досвід дають підстави стверджувати, що викладання дисциплін, предметом яких є журналістські жанри, нині потребує нових підходів до вивчення теорії, які б актуалізували здібності студентів та допомагали б їм у формуванні критичного мислення. Крім того, війна РФ проти України, особливо після початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року, зумовила життя українців у стані постійного стресу. Як відомо, «найбільш вразливими, інтолерантними до негативних зовнішніх впливів, схильними до стресу є юнацька молодь, і особливо така соціально й психологічно вразлива категорія, як студентство» [9, с. 128]. Тому тепер важливо застосовувати такі методи адаптивного навчання, які б допомагали оптимізувати загальний емоційний фон на заняттях. На нашу думку, в цьому аспекті на часі — модернізація методів викладання кінорецензії як специфічного жанру, оскільки, по-перше, під час обговорення фільмів студенти можуть поділитися враженнями від перегляду, що створює сприятливу атмосферу для співпраці й робить заняття більш емоційно насиченими. По-друге, предмет рецензування — художній кінофільм — є зразком мистецтва, а, значить, засобом виховання «духовної особистості» [5, с. 60], що, в свою чергу, є одним із чинників «формування стресостійкості студентів» [9, с. 135]. Крім того, незважаючи на війну, продовжує активно розвиватися український національний кіноринок: «...навіть попри варварське широкомасштабне вторгнення російської федерації, 2023-го український кінопрокатний ринок показав неабияке зростання проти минулих років. Загалом бокс-офіс України у період із 30 грудня 2022 року по 1 січня 2023 року становив 2195,9 млн грн. З них українські релізи зібрали 322,84 млн грн. Відзначимо, що беззаперечним рекордом минулого року стала саме частка українського кінематографу в загальному бокс-офісі, яка становила 14,7 %.

Ніколи раніше до цього частка українського кіно не виходила за позначку 10 % » [1].

Огляд літератури. Жанр кінорецензії є предметом уваги багатьох науковців. Так, жанрові особливості кінорецензії стали темою дослідження М. Слюсаренко [6]. Лінгвокультурні, текстотвірні та гендерні особливості рецензії у кінокритиці вивчала У. Зьомко [3], жанрові модифікації сучасних кінорецензій досліджувала К. Єськова [2]. Нові формати мережевої кінокритики розглядала Н. Іванова [4], форми та функції жанру проаналізувала А. Сулім [8]. Проте проблема специфіки формату мережевої кінорецензії у контексті викладання її студентам ЗВО у курсі «Аналітичні жанри» залишається поза увагою дослідників.

Мета дослідження. Мета статті — окреслити специфічні жанрові ознаки мережевої кінорецензії, виокремивши пов'язані з ними проблеми, які виникають у студентів під час створення цього жанру, та окреслити способи мінімізації недоліків у студентських роботах.

Методи. У статті застосовано комплекс наукових методів, адаптованих до гуманітарної специфіки об'єкта. Так, за допомогою описового методу окреслено особливості кінорецензії як жанру журналістики. З метою виявлення відмінностей між класичною та мережевою кінорецензією залучено зіставний та порівняльний методи. Також під час дослідження для виокремлення основних недоліків у текстах студентських кінорецензій використано метод аналізу, для формування цілісного уявлення про побудову жанру та взаємозв'язок його структурних компонентів — метод синтезу. У розвідці застосовано також методи систематизації та узагальнення отриманих результатів.

Результати. Теоретичним підґрунтям ефективної діяльності журналіста є дисципліна «Аналітичні жанри», у межах якої викладають жанр рецензії. Цей курс доволі важкий для опанування студентами, оскільки написання аналітичних текстів передбачає глибоку обізнаність у висвітлюваній темі, критичний аналіз інформації, пошук аргументів для обґрунтування своїх суджень, а також наявність спеціальних знань з відповідної галузі суспільного життя. Названі чинники особливо актуальні для створення кінорецензії, яка є однією з найпоширеніших жанрових її форм разом з театральною та книжковою. Кінорецензія — це аргументований критичний відгук про кінотвір, що характеризується специфічним предметом висвітлення, яким є не безпосередні документальні факти дійсності, а художньо відображена творцями фільму реальність. Кінорецензія «здійснює детальний аналіз кінопродукту

з метою встановлення його мистецтвознавчої й загальнолюдської цінності, формування у читача високих естетичних ідеалів» [2, с. 161].

Розвиток українського кінематографу останніх років зумовив чисельне зростання, крім професійної рецензії як жанру критики, аматорських кінорецензій у мережі — текстів, створених представниками глядацької аудиторії, т.зв. «кіноманами». Ці дописи являють собою, по суті, суб'єктивний емоційний відгук на фільм і, безумовно, розраховані на дуже широку аудиторію. Проте, на думку дослідниці А. Сулім, «у цьому випадку йдеться лише про аматорський вид діяльності» [8, с. 224]. Відповідно, актуальною на мережевому медіаринку залишається журналістська кінорецензія — менш складна за змістом та формою, аніж професійна кінознавча, але більш ефективна в аспекті задоволення інформаційних запитів та потреб широкої аудиторії, оскільки її створено медіафахівцями, обізнаними зі специфікою цього тексту та його трансформаціями в онлайн-середовищі: «Стан розвитку кінорецензії загалом у світі, а в Україні впродовж останніх 10 років, засвідчив зміцнення позицій альтернативних жанрів критики, порівняно до канонічних форм. Мова іде, у першу чергу, про медійні кінорецензії, написані журналістами-сінемафілами, та про любительські відгуки від глядачів» [11, с. 78].

Відповідно до сучасних тенденцій розвитку медіаринку, пов'язаних із активним розвитком мережевих медіа, спостерігаємо трансформацію всієї жанрової системи журналістики. «Жанр, як усталена форма тексту, відживає своє канонічне призначення, натомість набуває нових рис та ознак, які на нього накладає час. Так онлайн журналістика порушила усталену систему жанрології, де панував чіткий поділ на інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні жанри» [6, с. 131]. Відповідно, кінорецензія зазнає змін у формально-змістовій структурі, трансформуючись від суто аналітичного до синкретичного типу тексту, який об'єднує ознаки трьох жанрових груп журналістики. Крім того, перехід кінорецензії в інтернет-середовище також спричинює її об'єктивні композиційно-змістові зміни.

Наприклад, мережева кінорецензія вимагає іншого підходу до розуміння поняття «інформаційний привід». Якщо для класичного тексту кінорецензії ним здебільшого є прем'єра, то спектр інфоприводів для написання онлайн-зразків є більш широким. Так, інформаційним приводом для рецензій у мережі часто є подія, пов'язана з творцями чи акторами стрічки, особисті уподобання автора майбутнього тексту чи

причина його звернення до конкретного фільму. Зміна традиційного уявлення про інфопривід, на нашу думку, пояснюється тим, що кінострічки різних років випуску існують в онлайн-середовищі протягом тривалого періоду та можуть актуалізуватися відповідно до соціально-економічного й політичного контексту. Середовищем цього існування є, наприклад, такі специфічні ресурси, як торенти: «З одного боку, вони є звичайним піратством, а з іншого — спостерігаємо специфічне утворення, яке претендує на те, щоб стати глобальною кінобібліотекою» [4, с. 59]. Крім того, широко популярними зараз є різні стримінгові платформи, наприклад, Netflix.

Важливою жанровою особливістю кінорецензії для мережі є також, на відміну від класичного тексту, зменшення у ній аналітичної складової. Це зумовлено, на нашу думку, як природою мережевого медіасередовища, так і прагненням залучити якомога ширшу аудиторію. Отже, в онлайн-кінорецензії фіксуємо суб'єктивність оцінки, що часто полягає в безапеляційному вираженні авторського «Я», меншу кількість дібраних для аналізу фільму критеріїв, уникнення специфічної термінології — відповідно, більш доступний виклад та ін.

Хоча кінорецензія як жанр аналітики має чітку композиційно-формальну побудову, інтернет-середовище також зумовлює певні зміни й у структурі цього тексту. Це пояснюється, насамперед, «ліберальністю» онлайн-простору, а також такими його базовими властивостями, як гіпертекстуальність, інтерактивність та мультимедійність [10, с. 311–312]. Гіпертекстуальність в аспекті мережевої кінорецензії означає залучення різних додаткових відомостей, які розширюють її інформаційне поле, шляхом розміщення в тексті гіперпосилань на них. Інтерактивність — можливість аудиторії брати безпосередню участь в обговоренні фільму чи власне тексту кінорецензії. Мультимедійні технології дозволяють ілюструвати тексти рецензій за допомогою фото-, відео-, аудіоматеріалів: наприклад, розмістити трейлер до фільму та ін.

Кінорецензія, за нашими спостереженнями, є одним із найбільш складних для опанування студентами жанрів аналітики. Це зумовлено, з одного боку, специфічним предметом висвітлення, яким є, як уже наголошено, не просто реальний факт чи проблема, а вже відображена й, відповідно, художньо переосмислена творцями кінострічки дійсність. З іншого — складність написання зумовлена тим, що готуючи рецензійний матеріал, треба знати специфіку кіномистецтва, глибоко розумітися на нюансах цього виду творчості, бути обізнаним з термінологією,

джерелами інформації, зокрема — спеціалізованими виданнями та колом кваліфікованих кіноекспертів, яке є обмеженим з об'єктивних причин. Складність же онлайн-кінорецензії зумовлена, крім усього сказаного, ще й необхідністю розуміння специфічних трансформацій класичного тексту відповідно до вимог веб-середовища. На думку М. Слюсаренко, «дослідники або уникають розмови про особливості цього жанру, або обмежуються кількома зауваженнями про складність його написання. Відзначають, що кіно — продукт колективної діяльності, тому критику важливо розумітися на нюансах роботи кожного фахівця, знати першоджерело, покладене в основу стрічки, вміти оцінити фільм відповідно до жанрової форми та складу аудиторії» [6, с. 54].

У мережевій кінорецензії також надзвичайно важливо дотримуватися чіткої композиції, яка має містити такі обов'язкові структурні компоненти:

– *Заголовок*, який може бути як інформаційним, так і мотиваційним. Перший, як правило, являє собою яскраву цитату з рецензованого фільму, його назву чи містить ім'я режисера/відомого актора. Мотиваційний же лише натякає на рецензований фільм, він має бути яскравим, образним, викликати відповідні асоціації. Обидва типи заголовків повинні заінтригувати читача, забезпечивши прочитання ним тексту повністю.

– *Лід*, у якому зазначають інфопривід/причину звернення журналіста саме до цієї стрічки та повідомляють основні вихідні дані фільму.

– *Сублід*, де сформульовано головну тезу рецензії. Вона є обов'язковим структурним елементом цього типу тексту й не залежить від середовища функціонування матеріалу. Теза є однозначним твердженням, вона являє собою чітку оцінку автором певних аспектів кінострічки. Останні, відповідно, є критеріями аналізу, який складає основну частину матеріалу.

– *Основна частина*. Являє собою доказовий роздум, аргументацію авторської тези. За потреби основна частина також містить поодинокі елементи сюжету.

– *Висновок-оцінка*. Цей структурний компонент тексту, по суті, є рекомендацією/не рекомендацією до перегляду. Висновок автора рецензії ґрунтується на суб'єктивно-об'єктивному аналізі й повинен підтвердити основну тезу.

Як засвідчує педагогічна практика авторок цієї статті, саме названі жанрово-композиційні риси переважно й зумовлюють труднощі, які виникають

у студентів під час опанування технології створення ними мережевої кінорецензії. Найчастіше в студентських рецензійних текстах фіксуємо такі основні недоліки:

1) Недотримання композиційних вимог. Це, на нашу думку, зумовлює появу безструктурного текстового утворення, яке являє собою штучне поєднання окремих тез.

2) Невдалий заголовок, який не лише не заохочує до прочитання, а й унеможливорює цей процес, оскільки в сучасних умовах постійного ліміту часу аудиторія не буде читати текст, який не зацікавив її з перших рядків.

3) Відсутність інфоприводу, яка призводить до нерозуміння читачем причини звернення автора кінорецензії до розгляду саме цієї кінострічки.

4) Відсутність тези або її неправильне формулювання. Цей недолік зумовлює нерозуміння читачем комунікативної мети автора рецензії.

5) Відсутність у тексті чітких критеріїв, відповідно до яких буде здійснено аналіз фільму. Наслідком цього є бажання написати «про все й відразу», що, як правило, призводить до хаотичної структури тексту й відсутності аналізу як такого.

6) Захоплення в основній частині власними враженнями від фільму, використання суто емоційної аргументації. Це нівелює аналітичний складник, що не відповідає жанровим вимогам до цього типу тексту.

7) Підміна аналізу переказом сюжету.

8) Відсутність/невиразність рекомендаційно-оцінного компонента в кінці кінорецензії. Відповідно, основна теза залишається непідтвердженою, а мета автора тексту — незрозумілою.

У контексті жанрово-композиційних трансформацій мережевої кінорецензії та з метою формування у студентів необхідних для її написання вмінь і навичок пропонуємо такі види практичної роботи:

1. Запропонувати студентам самостійно дібрати з онлайнових медіа кінорецензії та проаналізувати їх. Орієнтовний план аналізу: 1) тип заголовка: чи відповідає жанровим вимогам, чи виконує свої основні функції; 2) чи наявний у ліді інфопривід. Якщо так, вказати його тип; 3) чи сформульовано тезу. Якщо так, чи містить вона критерії аналізу; 4) чи наявна в основній частині аргументація авторської тези. Якщо так, то які джерела використано; якщо ні, то вказати, що натомість пропонує автор тексту (емоційно-психологічні аргументи, переказ сюжету та ін.); чи здійснено аналіз відповідно до визначених на початку тексту критеріїв (якщо такі є); 5) елементи сюжету фільму. Якщо є, то з якою

метою їх використано; 6) висновок. Якщо є, то чи містить він рекомендацію до перегляду та чи підтверджує основну тезу; 7) позитиви та негативи тексту кінорецензії.

2. Перед практичним заняттям викладач має запропонувати студентам фільм для перегляду вдома (або обрати його разом зі студентами). Обговорюючи стрічку на занятті, слід з'ясувати, які враження виникли від перегляду фільму. Запропонувати кожному студенту знайти інфопривід до майбутнього тексту та сформулювати тезу. Проаналізувати кожну роботу разом із групою.

3. Дати студентам завдання відшукати можливі джерела для аргументації головної тези. Проаналізувати результати пошуку разом із групою.

4. Обговорити можливі критерії аналізу фільму. Дати домашнє завдання підготувати детальну теоретичну інформацію щодо обраних критеріїв (наприклад, специфіка режисури; особливості монтажу; етапи розвитку конфлікту; жанрова специфіка фільму; символіка; художні прийоми; акторська гра та ін.). Зауважимо, що інформацію про те, які критерії можуть бути обрані для аналізу фільму, викладач дає попередньо на лекції.

5. На занятті з'ясувати зі студентами, які саме елементи сюжету, можливо, варто згадати в рецензії у контексті обраних для аналізу фільму критеріїв.

6. На занятті дати завдання кожному студенту письмово сформулювати висновковий рекомендаційно-оцінний компонент. Проаналізувати разом із групою його відповідність основній тезі.

Висновки. Унаслідок аналізу теоретичних джерел з'ясовано суть поняття «мережева кінорецензія», визначено її основні жанрово-композиційні ознаки та відмінність від традиційного тексту, призначеного для друкованих медіа. Педагогічний досвід авторок статті дає підстави стверджувати, що онлайн-кінорецензія є однією з найбільш складних для опанування майбутніми медійниками жанрових форм. Специфічні особливості цього жанру журналістики зумовлюють у творах студентів-журналістів низку недоліків. Для запобігання цьому викладач має застосовувати нові дидактичні прийоми, які, з одного боку, дозволяють покращити емоційний фон заняття, а з іншого — є найбільш перспективним способом підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакалюк А. Кінопрокат під час війни та рекорди українських релізів: бокс-офіс України 2023 року. <https://mbr.com.ua/uk/news/analytics/5160-boks-2023> (дата звернення: 23.02.2024).
2. Єськова К. В. Жанрові модифікації сучасної кінорецензії (на прикладі рецензій на фільм «Захар Беркут» А. Сейтаблаєвата Д. Вінна). Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство і особистість у сучасному комунікаційному дискурсі». Запоріжжя, 2020. С. 161–167.
3. Зьомко У. В. Лінгвокультурні, текстотвірні та гендерні особливості рецензії у кінокритиці. Дис....канд. філол. наук: 10.02.04 /Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2019. 272 с.
4. Іванова Н. І. Інтернет-кінокритика: нові форми й старі помилки. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Соціальні комунікації». Дніпро, 2015. Вип. 15. С. 56–61.
5. Лаппо В. В. Технологія залучення творів кіномистецтва у процес виховання духовних цінностей студентів ВНЗ. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Старобільськ, 2016. № 3 (300). С. 60–67.
6. Рудик М. Сучасні тенденції розвитку журналістських жанрів у блогосфері. Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2019. Випуск 46. С. 131–138.
7. Слюсаренко М. Жанрові особливості кінорецензії. Проблеми сучасного літературознавства. Одеса, 2016. Вип. 23. С. 53–60.
8. Сулім А. А. Кінокритичні студії: форми, функції та методологічні підходи. Вісник ХДАК. Випуск 44. 2014. С. 218–226.
9. Цимбалюк М., Жигайло Н. Формування стресотійкості студентів в умовах війни для правового та євроінтеграційного процесів. Вісник Львівського університету. Серія «Психологічні науки». 2022. Спецвипуск. С. 128–136.
10. Чабаненко М. Напрями трансформації репортажу в онлайнній журналістиці. Вісник Львівського університету. Серія «Журналістика». Львів, 2019. Випуск 46. С. 310–318.
11. Rysicz-Szafranics J. Авторська кінорецензія: жанрово-структурні та мовні особливості (на прикладі текстів Олександра Ковальчука). *Studia Linguistica*. Wrocław, 2021. November. Vol. 40. Pp. 77–92.

REFERENCES

1. Vakaliuk, A. Kinoprokat pid chas viiny ta rekordy ukrainskykh reliziv: boks-ofis Ukrainy 2023 roku [Film distribution during the war and records of Ukrainian releases: the box office of Ukraine in 2023]. Retrieved from: <https://mbr.com.ua/uk/news/analytics/5160-boks-2023> (date of request: 23.02.2024).
2. Yeskova, K. (2020). Zhanrovi modyfikatsii suchasnoi kinoretsenzii (na prykladi retsenzii na film «Zakhar Berkut» A. Seitablaieva ta D. Vinna) [Genre modifications of modern film reviews (on the example of reviews of the film «Zakhar Berkut» by A. Seitablayev and D. Winn)]. Materialy II Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Suspilstvo i osobystist u suchasnomu komunikatsiinomu dyskursi». Zaporizhzhia, Pp. 161–167.
3. Zomko, U. (2019). Linhvokulturni, tekstotvirni ta henderni osoblyvosti retsenzii u kinokrytytsi [Linguistic, textual and gender features of reviews in film criticism]. Dys.... kand. filol. nauk: 10.02.04. Lviv, 272 p.
4. Ivanova, N. (2015). Internet-kinokrytyka: novi formy y stari pomylky [Internet film criticism: new forms and old mistakes]. Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriiia «Sotsialni komunikatsii». Dnipro, Pp. 56–61.
5. Lappo, V. (2016). Tekhnolohiia zaluchennia tvoriv kinomystetstva u protses vykhovannia dukhovnykh tsinnosti studentiv VNZ [The technology of involving works of film art in the process of education of spiritual values of university students]. Visnyk LNU im. T. Shevchenka. Seriiia «Pedahohichni nauky». Starobilsk. № 3 (300). Pp. 60–67.
6. Rudyk, M. (2019). Suchasni tendentsii rozvytku zhurnalistskykh zhanriv u blohosferi [Modern trends in the development of journalistic genres in the blogosphere]. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia Zhurnalistyka. Vol. 46. Pp. 131–138.
7. Sliusarenko, M. (2016). Zhanrovi osoblyvosti kinoretsenzii [Genre features of film review]. Problemy suchasnoho literaturoznavstva. Odesa. Vol. 23. Pp. 53–60.
8. Sulim, A. (2014). Kinokrytychni studii: formy, funktzii ta metodolohichni pidkhody [Film critical studies: forms, functions and methodological approaches]. Visnyk KhDAK. Vol. 44. Pp. 218–226.
9. Tsymbaliuk, M., Zhyhailo, N. (2022). Formuvannia stresotiikosti studentiv v umovakh viiny dlia pravovoho ta yevrointehratsiinoho protsesiv [Formation of stress resistance of students in war conditions for legal and

- European integration processes]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia «Psykhologichni nauky»*. Special edition. Pp. 128–136.
10. Chabanenko, M. *Napriamy transformatsii reportazhu v onlainovii zhurnalistytsi* [Directions of reporting transformation in online journalism]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia «Zhurnalistyka»*. Lviv, 2019. Vol. 46. Pp. 310–318.
 11. Rysicz-Szafraniec, J. *Avtorska kinoretsenziia: zhanrovo-strukturni ta movni osoblyvosti (na prykladi tekstiv Oleksandra Kovalchuka)* [Author's film review: genre-structural and linguistic features (on the example of Oleksandr Kovalchuk's texts)]. *Studia Linguistica*. Wrocław, 2021. November. Vol. 40. Pp. 77–92.